

ΘΕΟΔΩΡΗΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ
Ἀγιορείτου

ΚΑΝΟΝΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΤΟΥ
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑΚΟΥ ΣΧΙΣΜΑΤΟΣ

ΜΕΛΕΤΗ

πρὸς συμμετοχὴν εἰς τὸν διενεργούμενον
ὑπὸ τοῦ «ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΤΥΠΟΥ» Διάλογον,
περὶ τοῦ Ἡμερολογιακοῦ ζητήματος.

«Γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν καὶ ἡ
ἀλήθεια ἐλευθερώσῃ ὑμᾶς»
ὁ Κύριος.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΥ ΜΑΞΙΜΟΥ ΑΓΙΟΒΑΣΙΛΕΙΑΤΟΥ

ΑΘΗΝΑΙ 1976

ΘΕΟΔΩΡΗΤΟΥ ΜΟΝΑΧΟΥ
Ἀγιορείτου

ΚΑΝΟΝΙΚΗ ΘΕΩΡΗΣΙΣ
ΤΟΥ
ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΑΚΟΥ ΣΧΙΣΜΑΤΟΣ

ΜΕΛΕΤΗ

πρός συμμετοχὴν εἰς τὸν διενεργούμενον
ὑπὸ τοῦ «**ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΤΥΠΟΥ**» Διάλογον,
περὶ τοῦ Ἡμερολογιακοῦ ζητήματος.

«Γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν καὶ ἡ
ἀλήθεια ἐλευθερώσῃ ὑμᾶς»
ὁ Κύριος.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

ΙΕΡΟΜΟΝΑΧΟΥ ΜΑΞΙΜΟΥ ΑΓΙΟΒΑΣΙΛΕΙΑΤΟΥ

ΑΘΗΝΑΙ 1976

*Ἐκδίδεται τὸ παρόν,
τῇ εὐλαβείᾳ προθέσει καὶ ἀρρωγῇ
Α. καὶ Χ. Ν.,
εἰς αἰωνίαν μνήμην καὶ ἀνάπασιν
τῆς ψυχῆς τοῦ συζύγου καὶ πατρὸς αὐτῶν
Γ ρ η γ ο ρ ί ο υ.*

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Τὸ ἔτος 1924, κατὰ παραχώρησιν πάντως Θεοῦ, ἔγινε ὁ ζείκτης πού ἐφάνέρωσε τὸ μέτρον τοῦ ἐνδιαφέροντος καὶ τῆς θερμότητος τῆς πίστεως, τῆς πνευματικῆς δηλαδὴ καταστάσεως τοῦ πληρώματος τῆς ὀρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ ἰδίως τοῦ τῆς Ἑλλάδος, εἴτε ἀπὸ ἄτομα τοῦτο ἀποτελεῖται, εἴτε ἀπὸ θρησκευτικὰς Ἀδελφότητας καὶ Μοναστικὰ Κέντρα, εἴτε ἀπὸ Καθηγητὰς θεολογίας, εἴτε ἀπὸ Ἀρχιερεῖς καὶ τὸν Ἱ. Κλήρον.

Τὸ ἔτος αὐτό, ὡς γνωστόν, ἔγινε ἡ μεταρρυθμισίς τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἡμερολογίου. Τὴν μεταρρυθμίσιν αὐτήν, ἄλλοι τὴν λέγουν ἀλλαγὴν καὶ ἄλλοι διόρθωσιν. Τὸ πῶς ὅμως θεωρεῖται τοῦτο οὐδόλως ἐνδιαφέρει. Ἐκεῖνο πού ἔχει μεγάλην σημασίαν εἰς τὴν προκειμένην περίπτωσιν καὶ χρήζει προσεκτικῆς μελέτης καὶ κρίσεως εἶναι τοῦτο ἀκριδῶς: Α' Ποῖος ὁ σκοπὸς τῆς μεταρρυθμίσεως. Β' Ποίας συνεπειὰς ἐδημιούργησε καὶ Γ' Ποιοὶ οἱ πραγματικῶς ὑπεύθυνοι δι' αὐτάς.

Ἀπὸ νέος ἀκόμη καὶ πρὸ τῆς ἐντάξεώς μου εἰς τὴν Μοναχικήν - Ἀγιορειτικὴν Πολιτείαν καὶ ἐν συνεχείᾳ τὸν Ἱερὸν Κλήρον, θερμὸς πόθος μου ἦτο νὰ ἴδω μίαν Κανονικὴν θεώρησιν τοῦ σοβαρωτάτου τούτου θέματος, ἐξ αἰτίας τοῦ ὁποίου ἐδιχάσθη τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμα τῶν πιστῶν.

Λέγω Κανονικὴν Θεώρησιν, διότι εἶναι γεγονός ὅτι ἐπὶ συνεχῆ 52 ἔτη μετὰ τὴν καινοτομίαν ἔχουν δημοσιευθῆ πράγματι ἀρκεταὶ ἐπ' αὐτοῦ μελέται καὶ κρίσεις, ἰδίως τώρα τελευταίως, πληρεῖς μὲν παλμοῦ καὶ παρρησίας, πλὴν ὅμως ἀνεπιτυχεῖς ἀπὸ πλευρᾶς εὐστοχίας καὶ κανονικῆς θεμελιώσεως. Τοῦτο μᾶλλον ἐζημίωσε τὸν Ἱερὸν Ἀγῶνα τῶν Γνησίων Ὀρθοδόξων Χριστιανῶν (Γ. Ο.Χ.), διότι αἱ μελέται αὗται, ἐξαιρέσει ἐλαχίστων, πλὴν τῶν ἀνωτέρω ἐλλείψεων, παρουσιάζουν καὶ τοιαύτας ἀσυνεπειὰς ὥστε νὰ δίδουν πλήρη λαβὴν εἰς τοὺς πολεμίους αὐτοῦ (τοῦ ἀγῶνος) διὰ νὰ ἐπιχειρήσουν τὴν παντελεῆ καταρράκωσιν τοῦ πνευματικοῦ γοήτρου καὶ τὴν ὀλοσχερῆ ἐξόντωσιν αὐτοῦ!

Αὐτὸ τοῦτο ἀκριδῶς συνέβη καὶ μὲ τὸν «πρὸς πάσας τὰς κατευθύνσεις» κατὰ τὰ μέσα Φεβρουαρίου ἐ.ἔ. ἐναρξάμενον Διάλογον περὶ τοῦ ἀνωτέρω ζητήματος, ὑπὸ τῆς θρησκευτικῆς ἐφημερίδος

«Ὁρθόδοξος Τύπος». Παρατηρήθη λοιπὸν ἀπολύτως καὶ καταφανῶς ὅτι ἡ ἐφημερίς αὕτη, ἐνῶ φαίνεται — ὅπως τοῦλάχιστον προσπαθεῖ νὰ διακηρύττῃ — ὅτι εἶναι πιστὴ ἀκόλουθος τῆς Ὁρθόδοξου - Πατερικῆς Παραδόσεως καὶ ὅτι καταδικάζει κάθε ἀντορθόδοξον καὶ ἀντιπαραδοσιακὴν γραμμὴν, ὅλως παραδόξως καὶ παρὰ τὴν δῆλωσίν της ὅτι διενεργεῖ τὸν Διάλογον «Χάριν τῆς ἀληθείας καὶ τῆς Ὁρθοδοξίας», αὕτη ἐχειρίσθη τοῦτον μὲ πλήρη μεροληψίαν καὶ σκοπιμότητα. Τοῦτο καταφανῶς γίνεται ἀντιληπτόν, δεδομένου ὅτι κατὰ τὴν ἔρευνάν της ἀπέφυγεν ἐπιμελῶς νὰ ἐρευνήσῃ τὰ βαθύτερα αἷτια τοῦ νεοσημερολογιτικοῦ σχίσματος, ἀρκεσθεῖσα μόνον εἰς μίαν κατ' ἀρέσκειαν δημοσίευσιν τῶν ἀποσταλλέντων εἰς αὐτὴν συνεργασιῶν.

Διὰ τοῦ τρόπου αὐτοῦ ὁ «Ὁρθόδοξος Τύπος» ἐνόμισεν ὅτι ἐρῆκε τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐξουθενώσῃ κάθε ἴχνος ἐννοίας καὶ σκοποῦ τοῦ Παλαιοσημερολογιτικοῦ Ἀγῶνος! Μὲ ἔντονον λοιπὸν διαστροφικὴν διάθεσιν καὶ δῆθεν ἐκκλησιολογικὴν ἐπιχειρηματολογίαν, ἔφθασεν εἰς τὸ σημεῖον νὰ παρέχῃ ἀναφαίρετα δικαιώματα τῆς καθ' ὅλου Ἐκκλησίας, εἰς τὴν Ἱεραρχίαν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος! νὰ παραθεωρῇ τὸν κανονικῶς διατασσόμενον ὑποχρεωτικὸν συνεορτασμόν νὰ παραδέχεται καὶ συνιστᾷ ὡς προαιρετικὰς, κεκανονισμένας διὰ τῆς Πράξεως τῆς Ἐκκλησίας νηστείας καὶ τέλος, νὰ θεωρῇ δημιουργοὺς καὶ ὑπευθύνους τοῦ γεννηθέντος DE FACTO Ἑλλαδικοῦ σχίσματος, αὐτοὺς τούτους τοὺς ἐν προκειμένῳ φύλακας τῶν κανονικῶν διατάξεων καὶ τῆς παραδόσεως τῆς Ἐκκλησίας, προσπαθοῦσα οὕτω νὰ χρωματίσῃ μὲ κανονικότητα τὴν ἀποτολμηθεῖσαν ἡμερολογιακὴν καινοτομίαν καὶ νὰ ἀποσείσῃ τὴν εὐθύνην τοῦ σχίσματος ἀπὸ τοὺς πραγματικοὺς γενεσιουργοὺς του!

Παρομοίαν ἐπίσης συμπεριφορὰν καὶ στάσιν μὲ τὸν «Ὁρθόδοξον Τύπον» ἐπιδεικνύει ἀπ' ἀρχῆς τῆς ἐκδόσεώς της καὶ ἡ συνάδελφος του ἐφημερίς «Ἐκκλησιαστικὸς Ἀγών», μὴ διστάσασα νὰ κατανήσῃ καὶ αὕτη ἐσχάτως εἰς τὸ σημεῖον ὥστε νὰ θεωρήσῃ τὸ Ἡμερολογιακὸν ὡς ὑπόθεσιν 13 σταγόνων καὶ ὡς ἀπλὴν διόρθωσιν βραδυποροῦντος ὠρολογίου, τοὺς δὲ ἀντιδράσαντας... ὡς «ἐκτὸς Ἐκκλησίας»!!

Τὸ νεοσύστατον ὁμῶς Ἀγιορειτικὸν Περιοδικὸν «Ἀθωνικοὶ

Διάλογοι», πρὸς μεγαλυτέραν θλίψιν μας ὡς Ἁγιορειτῶν, συναγωνίζεται ἀνδρείως εἰς τὰς δημοσιοεύσεις του τὰς ἀνωτέρω ἡμερίδας, ὑπερφαλλαγγίζον αὐτάς, παρ' ὅλον πού καὶ αὐτὸ θεωρεῖ ὅτι ἐξυμνεῖ καὶ «διαφέντεύει» τὰς ὀρθοδόξους παραδόσεις! Ἡ καταφορά του δὲ εἶναι τόσο πολὺ «μετὰ χολῆς μεμιγμένη» ὥστε δὲν ἐπιτρέπει εἰς τοὺς διευθύνοντας καὶ συνεργάτας αὐτοῦ νὰ ἀντιληφθοῦν ὅτι καὶ αὐτοὶ δὲν εἶναι ἀμέτοχοι τῆς ἀντιδράσεως κατὰ τῆς Ἡμερολογιακῆς Καινοτομίας, ἐφ' ὅσον ἀκολουθοῦντες καὶ αὐτοὶ τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον, σημαίνει ὅτι ἐμμένουν, ἔστω καὶ τυπικῶς, εἰς τὰ τῆς Ἱερᾶς Παραδόσεως, διὰ τοῦτο καὶ ἀρνοῦνται νὰ ἀκολουθήσουν κατὰ πάντα τὴν καινοτόμον πορείαν τῆς Ἐκκλησιαστικῆς των Ἀρχῆς.

Ἡ ἀνωτέρω δημιουργηθεῖσα ἀπευκταία κατάστασις εἰς βάρος τῆς ὀρθοδόξου παραδοσιακῆς ἀντιδράσεως, φανεράν πλέον κατέστησε τὴν ἀνάγκην διὰ μίαν «Κανονικὴν θεώρησιν τοῦ Ἡμερολογιακοῦ Σχίσματος». Καὶ ὅπως δι' ὅλα τὰ πράγματα συμβαίνει, ἔτσι καὶ διὰ τὸ ζήτημα τοῦτο, ἦλθε, προφανῶς, τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου διὰ νὰ πληρωθῇ τὸ μεγάλο τοῦτο κενόν, συνάμα δὲ νὰ ἐκπληρωθῇ τόσον ἡ διακαῆς ἐπιθυμία μου ὅσον καὶ ὁ πόθος παντὸς ὑγειῶς σκεπτομένου καὶ ποιοῦντος διὰ τὸ σημερινὸν κατάντημα τῶν ἐκκλησιαστικῶν μας πραγμάτων.

Πράγματι τὴν μελέτην ταύτην ἐδέχθη καὶ συνέταξεν ὁ ὀσιολογιώτατος Μοναχὸς π. Θεοδώρητος - θεολόγος, κατ' ἐντολήν πάντως τοῦ ὀσιωτάτου Γέροντός του καὶ τῆ ἡμετέρα εὐλογία, ὡς πνευματικοῦ αὐτοῦ πατρός.

Πρέπει ὅμως νὰ σημειωθῇ ὅτι ἡ πραγματεία αὕτη δὲν ἐξαπλοῦται εἰς λεπτομερῆ ἀνάπτυξιν τῶν ἐπὶ μέρους θεμάτων τοῦ προκειμένου ζητήματος, ἀλλὰ περιορίζεται εἰς τὴν ἐξέτασιν καὶ τοποθέτησιν τῶν Κανονικῶν θέσεων καὶ βάσεων, γενικώτερον, εἰς τὰς ὁποίας καὶ μόνον θεμελιόυται ἐκκλησιολογικῶς ἡ ὑπόστασις τοῦ Παλαιοημερολογιτικοῦ ἀγῶνος.

Πρὸς τούτοις, ἀποδεικνύεται ἐπίσης καὶ ἡ βαρυπότη εὐθύνη καὶ τὸ ὑπόδικον ἄτινα κείνται ἐπὶ συνεχῆ 53 ἔτη εἰς τοὺς ὧμους καὶ τὸν τράχηλον τῆς Ἱεραρχίας τοῦ τε Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ ἀκολουθοῦντος —

συνυπευθύνου πληρώματος αὐτῆς ἕνεκα τοῦ δημιουργηθέντος ἐξ αἰτίας τῆς ἡμερολογιακῆς καινοτομίας σχίσματος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου, φεῦ, συνεχίζει αὕτη ἀκόμη ν' ἀδιαφορῇ! Τοῦτο ἐπίσης πράττει καὶ ἔναντι τῆς υπεραιρέσεως τοῦ Οἰκουμενισμοῦ καὶ τῆς δι' αὐτοῦ συντελουμένης κατὰ τῆς Ὁρθοδοξίας προδοσίας, εὐσυνειδήτως συνεχίζουσα νὰ συνεργάζεται μετὰ τὸ κέντρον τῶν αἰρέσεων, τὸ ἄλλως ἀποκαλούμενον «Παγκόσμιον Συμβούλιον Ἐκκλησιῶν»!...

Τὴν μελέτην ταύτην, ἀμέσως ἀπεστείλαμεν εἰς «Ὁρθόδοξον Τύπον» πρὸς δημοσίευσιν καὶ συμμετοχὴν οὕτω ἡμῶν εἰς τὸν συνεχιζόμενον Διάλογον. Τὸ ἀποτέλεσμα ὅμως ἦτο νὰ παρέλθουν μέχρι σήμερον 4 ὀλόκληροι μῆνες χωρὶς νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ δημοσίευσις αὐτῆς! Ἐξ αὐτοῦ καὶ μόνον πᾶς ὁ κοινὸν νοῦν ἔχων, εὐκόλως δύναται νὰ ἀντιληφθῇ κατὰ πόσον τὸ σύνθημα τῆς ἀνωτέρω ἐφημερίδος «χάριν τῆς ἀληθείας καὶ τῆς ὀρθοδοξίας», ἀνταποκρίνεται εἰς τὴν πραγματικότητα!

Τοῦτο ἄλλωστε ἐξηγεῖται καὶ ἐκ τοῦ γεγονότος τῆς μετὰ τσαύτης προθυμίας καὶ μεγάλων τίτλων ὑπὸ τῆς αὐτῆς ἐφημερίδος δημοσιεύσεως ἐσχάτως μακροσκελεστάτου ἄρθρου τοῦ αὐτοῦ π. Θεοδωρήτου «Πρὸς Μαδαληνὴν Μοναχὴν, Ἀπάντησις Β'», (καὶ τοῦτο διότι ἐν τῷ προσώπῳ τῆς διασύρεται ὁ Ἰ. Ἀγών, τῶν Γ.Ο.Χ.) ἐν ᾧ κατὰ τὸ παρελθόν, ὅπως καὶ τώρα, εἶχε ἀρνηθῇ εἰς τὸν ἴδιον τὴν δημοσίευσιν τῆς ἀναιρέσεως τῶν ἀντορθόδοξων ἄρθρων «Ἀξιοκατάκριτος;» «Σάλπιγξ τῆς Ὁρθοδοξίας;», τὰ ὁποῖα, σημειωτέον, ὄλως ἀσυστόλως ἢ ὡς ἄνω ἐφημερὶς ἐδημοσίευσεν εἰς τὰ ὑπ' ἀριθ. 191) 2 καὶ 200 φύλλα της.

Πάντα τὰ ἀνωτέρω ἠνάγκασαν ἡμᾶς νὰ προδῶμεν εἰς τὴν ἰδιαιτέραν δημοσίευσιν τῆς ἀνά χειρας μελέτης, εὐελπιστοῦντες ὅτι οὕτω διακονοῦμεν ὀρθῶς τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, ὁ ὁποῖος, ἴσως ἵνα «οἱ δόκιμοι φανεροὶ γένωνται», δάλλεται καὶ καταπροδίδεται σήμερον κατ' ἰδιάζοντα τῶν πάλαι ποτὲ ἐμφανισθέντων αἱρέσεων τρόπον, ὅχι μόνον ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοὺς φύσει καὶ θέσει τεταγμένους φρουροὺς του.

Παλαιᾶ Σκῆπη Ἁγίου Βασιλείου - Ἁγιον Ὄρος
Τῆ 10ῃ (23) Ὀκτωβρίου 1976

I. M. A.

Π ρ ὶ ς

Τὴν Διεύθυνσιν τῆς ἐκκλ. ἐφημερίδος
«ΟΡΘΟΔΟΞΟΣ ΤΥΠΟΣ»

Ἀναγνώσαντες μετὰ προσοχῆς τὰ γραφέντα ἄχρι στιγμῆς εἰς τὸν «Ὁρθόδοξον Τύπον» καὶ τὴν «Φωνὴν τῆς Ὁρθοδοξίας» καὶ συμφωνοῦντες σχετικῶς μὲν πρὸς τὰς ἀπόψεις τῶν δημοσιογραφησάντων Παλαιοημερολογιτῶν, οὐδόλως δὲ πρὸς τὰς ὑμετέρας, ἀποστέλλομεν τὴν παροῦσαν συνεργασίαν «χάριν τῆς ἀληθείας καὶ τῆς Ὁρθοδοξίας», εὐελπιστοῦντες ὅτι οὕτως ἐρμηνεύομεν καλλίτερον ἀγνώστους καὶ παρεξηγημένας πτυχὰς τοῦ ἡμερολογιακοῦ ζητήματος.

Α΄. Τὸ Ἰουλιανὸν Ἡμερολόγιον ἀστρονομικῶς καὶ μόνον κρινόμενον δὲν ἀποτελεῖ παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας, παρὰ τὴν προσκτηθεῖσαν ἱερότητά του ἕνεκα τῆς ὑπ' αὐτῆς χρήσεώς του. Συνεπῶς πᾶν ἡμερολόγιον δύναται νὰ χρησιμοποιηθῆ ὑπὸ τῆς Ἐκκλησίας ἀρκεῖ νὰ μὴ προσβάλλῃ τὸ ἔρτολόγιον αὐτῆς.

Β΄. Κατ' ἀκολουθίαν τὸ Ἰουλιανὸν ἡμερολόγιον κατόπιν σ υ μ φ ῶ ν ο υ γνώμης τῶν Ὁρθόδοξων Ἐκκλησιῶν δύναται ν' ἀλλαγῆ ἢ διορθωθῆ, ὑπὸ τὴν προϋπόθεσιν ὅτι ὁ ἐπιβάλλων τὴν ἀλλαγὴν ταύτην ποιμαντικὸς λόγος θὰ τυγχάνῃ ἰσάξιος τοῦ τολμουμένου ἐγχειρήματος.

Γ΄. Διὰ τῆς γενομένης ὁμῶς ἀλλαγῆς (ἢ διορθώσεως, ὡς ἐπιθυμεῖτε) τοῦ 1924, ἀπεκαλύφθησαν τὰ ἑξῆς: Διεσαλπίσθη ἡ παντελῆς ἀπουσία ποιμαντικοῦ αἰτίου δικαιοῦντος τὴν μεταβολήν, πρᾶγμα ὁ-

περ ἀποδεικνύουν συνεχῶς βοῶσαι περὶ τούτου αἱ διακρατήσασαι τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον Ἐκκλησίαι, αἱ ἀρνηθεῖσαι καὶ αὐτὴν εἰσέτι τὴν συμμετοχὴν των εἰς τὸ Συνέδριον τοῦ 1923, ἐνῶ διὰ τῆς δημιουργηθείσης δικοπῆς τῆς ἑορτολογικῆς ἐνότητος τῆς Ὁρθοδοξίας, ἀπεκαλύπτετο ὁ πονηρός τε καὶ πικρός καρπός τῆς ἀλλαγῆς, ὁ ὑπηρετῶν σκοποὺς ὄλως ἀλλοτρίους καὶ ἀντορθοδόξους. Ἀπόδειξις τῶν ἀνωτέρω ἔστωσαν: 1) Τὸ πατριαρχικὸν Διάγγελμα τοῦ 1920 «Πρὸς τὰς ἀπανταχοῦ Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ», χαρακτηρίσαν τὰς χριστιανικὰς ὁμολογίας ὡς «Ἐκκλησίας» ὅτι ἐπιβάλλεται ἵνα ἀναζωπυρωθῇ καὶ ἐνισχυθῇ πρὸ παντὸς ἡ ἀγάπη μεταξὺ τῶν Ἐκκλησιῶν, μὴ λογιζομένων ἀλλήλας ὡς ξένας καὶ ἀλλοτρίας, ἀλλ' ὡς συγγενεῖς καὶ οἰκείας ἐν Χριστῷ καὶ συγκληρονόμους καὶ συσσωμους τῆς ἐπαγγελίας τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ Χριστῷ»!!! Πρὸς ἐπίτευξιν τῆς ἀνωτέρω ἀγάπης προετείνοντο 11 λόγοι ἐξ ὧν πρῶτος «ἡ παραδοχὴ ἐνιαίου ἡμερολογίου...» (Ἰ. Καρμίρη, ΔΣΜΝ., 11, σ. 957 - 9).

Σημειωτέον ὅτι ὑπὸ τῶν ὀρθοδόξων Οἰκουμενιστῶν τὸ ἀνωτέρω Διάγγελμα θεωρεῖται ὡς «ὁ μέγας χάρτης τοῦ Οἰκουμενισμοῦ τῆς Ὁρθοδοξίας» (Εἰρηνοποιοί, σελ.: 25, ἔκδ. α'). Τὸ ἡμερολογιακόν, ἐν ἄλλοις λόγοις, ἐκινήθη ὑπὸ τῆς προσπαθείας ἐνώσεως τῶν Ἐκκλησιῶν καὶ μόνον καὶ ἀποτελεῖ τὰ προπύλαια καὶ τὴν εἰσαγωγὴν τῶν ἐπακολουθησάντων θλιβερῶν, μὲ κατὰληξιν τὰς ἀντικανονικὰς καὶ προδιδούσας τὴν ὀρθοδοξίαν τῶν πατέρων ἡμῶν ποικίλας συμπροσευχάς, ἄρσεις ἀναθεμάτων, αἰρετικὰς δηλώσεις κ.λπ., πρωτοστατοῦντος τοῦ Οἰκ. θρόνου Κων)λεως τῆ συνεργασίᾳ δὲ τῶν λοιπῶν ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν.

2) Τὸ «ἀντορθόδοξον» (ὁ χαρακτηρισμὸς ἀνήκει εἰς τὸν πολὺν Εἰρηναῖον Κασσανδρείας) Συνέδριον τοῦ 1923, ὅπερ «συνήλθε μὲ σκοπὸν τὴν προϋπόθεσιν τῆς ἐνότητος» (Πρακτικά, σ. 27). Ἐν αὐτῷ ἀπεφασίσθη οὐ μόνον ἡ «μεταρρύθμισις τοῦ ἡμερολογίου» (σ. 21) ἀλλὰ καὶ ἡ ἀλλαγὴ τοῦ Πασχαλίου καὶ τῆς θεοπαραδότου ἑβδομάδος (σ. 53, 57) ἀνεξαρτήτως ἀνδὲν ἐπέτυχε τῶν σκοπῶν τοῦ λόγῳ τῆς ἀντιδράσεως τῆς ὀρθοδόξου συνειδήσεως.

Ἐὰν δὲ ληφθῆ προσέτι ὑπ' ὄψει ὅτι ὁ ἴδιος ὁ Μεταξάκης ἀναφερόμενος εἰς τὴν σύστασιν τοῦ συνεδρίου τοῦ 1923 λέγει: «ἡμεῖς δὲν εἴμεθα συγκεκριημένοι εἰς σύνοδον ἧς αἱ ἀποφάσεις θὰ ἡξίουεν νὰ ἐφαρμοσθοῦν ὡς Κανονικαὶ Διατάξεις» (σ. 36, 49), ὁ δ' ὀλίγον πρὸ τῆς καινοτομίας διαδεχθεὶς τοῦτον εἰς τὸν Οἰκ. θρόνον Γρηγόριος ὁ Ζ' «διετάχθη» ὑπὸ τοῦ Ἀθηνῶν Χρυσσοστόμου νὰ δεχθῆ τὴν ἀλλαγὴν, ὅστις μονομερῶς καὶ παρὰ τὸν δισταγμὸν καὶ φόβον τοῦ Γρηγορίου ἀπεφάσισε τὴν ἀλλαγὴν τοῦ ἡμερολογίου τῆ βοηθεία τοῦ Ὑπ. Ἐξωτερικῶν (Εὐστρατιάδου, ἡ πραγματικὴ ἀλήθεια περὶ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ ἡμερολογίου, σ. 53 - 6), τότε ἀντιλαμβάνεται πᾶς τις πόσον μικρὰν σημασίαν καὶ σοβαρότητα δύναται νὰ ἔχη ὁ ἰσχυρισμὸς τοῦ «Ὁρθ. Τύπου»: «Ἡ Ἐκκλησία μας μὲ τὴν σύμφωνον γνώμην τοῦ πρωτοθρόνου Οἰκ. Πατριαρχείου ἀπεδέχθη ταυτοχρόνως μὲ ἐκεῖνο τὴν διόρθωσιν τοῦ Ἰουλιανοῦ Ἡμερολογίου».

Καὶ ποίαν σημασίαν ἔχει ἐὰν, ἔστω καὶ ἐκ συμφώνου, δύο τοπικαὶ ἐκκλησίαι ἀπεφάσισαν καὶ ἐνήργησαν τὴν ἀνωτέρω διόρθωσιν; Ἡ ἀντίδρασις τῶν λοιπῶν ἐκκλησιῶν παρὰ τὴν συνεχισθεῖσαν κοινωνίαν ἐξ οἰκονομίας καὶ μόνον πρὸς ἀποφυγὴν σχίσματος, ἀποδεικνύει περιτρώτως τὸ ἀντικανονικόν.

κὸν τῆς ἀνωτέρω πράξεως. Συνεπῶς ἐνῶ ἐπιτρέπεται ἡ ἀλλαγὴ ἢ διόρθωσις τοῦ Ἑμερολογίου, ἐφ' ὅσον θεβαίως ἐπιβάλλει τοῦτο ποιμαντικὸς λόγος, ὡς προείπομεν, ἀκριβῶς λόγῳ τῆς ἀπουσίας τοῦ ἀνωτέρω ποιμαντικοῦ λόγου πάντα τὰ τῆς διορθώσεως ἐκείνης ἐγένοντο κακῶς διὸ καὶ ἡ εἰσήγησις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἐπὶ τοῦ Ἑμερολογιακοῦ ζητήματος, ἡ ὑποβληθεῖσα ἀπὸ τοῦ ἔτους 1971 εἰς τὴν σχετικὴν ἐπιτροπὴν τῆς μελλούσης νὰ συνέλθῃ Πανορθοδόξου Συνόδου μεταξὺ τῶν ἄλλων ἐσημείου καὶ τὰ ἐξῆς σημαντικά: «Μεταξὺ τῶν ἀκολουθουσῶν τὸ π. ἡμερολόγιον καὶ τῶν ἀκολουθουσῶν τὸ νέον ὑπάρχει μόνιμος διαφορά 13 ἡμερῶν ὡς πρὸς τὴν τέλεσιν ὅλων ἀνεξαιρέτως τῶν ἀκινήτων λεγομένων ἑορτῶν. Τοῦτο ἀποτελεῖ γεγονός ὁ πρωτοφανὲς εἰς τὰ χρονικά τῆς Ἐκκλησίας, καθ' ὅσον παρὰ τὴν κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους ποικιλίαν ἡμερολογίαν καὶ τὸ ἀκαθόριστον τοῦ ἑορτολογίου, οὐδέποτε παρουσιάσθη χρονικὴ διαφορά ἑορτασμοῦ ἐνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ γεγονότος (π.χ. κοιμήσεως ἀγίου) ὡς συμβαίνει σήμερον. Ἡ διαφωνία καθίσταται ἐντονωτέρα κατὰ τὰς μεγάλας ἑορτὰς τῶν Χριστουγέννων, Θεοφανείων, τῆς Κοιμήσεως Θεοτόκου. Οἱ μὲν ἠηστεύουν, οἱ δὲ πανηγυρίζουν. Ἡ διαφωνία αὕτη ὀδηγεῖ εἰς τὸ ἐρώτημα: «Τίς ἑορτάζει ἡμεῖς ἢ ἡ Ἐκκλησία;». Ἡ ἀπάντησις ἡμεῖς, αἴρει τὴν ἱερότητα τῶν ἑορτῶν, καθιστῶσα αὐτὰς ἀτομικὴν ἐκάστου ὑπόθεσιν. Ἡ ἀπάντησις ἡ Ἐκκλησία, ἀπαιτεῖ ἓνα ἑορτασμὸν ὡς μία εἶναι ἡ Ἐκκλησία» (σ. 10). Καὶ ἐνῶ καὶ ὁ Οἰκ. πατριάρχης Ἰωακείμ τὸ 1901 ἐχαρακτήρισε τὴν διόρθωσιν τῶν 13 ἡμερῶν «ἀνόητον καὶ ἄσκοπον» —καίτοι ἠνόει ταύτην ὁμόφωνον παρὰ τοῖς ὀρθοδόξοις Ἐκκλησίαις— ἐν τούτοις ἐγένετο, καὶ δὴ μονομερῶς, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν γένεσιν τῶν ἀνωτέρω τραγικῶν. Ἡ εἰσήγησις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ἀ-

ξιολογοῦσα τοὺς λόγους τοῦ Ἰωακείμ ἔγραψε: «Ἀτυχῶς ἢ φωνὴ αὕτη τῆς συνέσεως ἠγνοήθη καὶ μηδενὸς ἐκκλησιαστικοῦ λόγου συνωθοῦντος διωρθώθη τὸ Ἰουλιανὸν Ἡμερολόγιον καὶ ἡ Ἐκκλησία διηρέθη εἰς δεχομένας τὴν διόρθωσιν καὶ ἀπορριπτούσας αὐτήν»! Καὶ μετὰ τινὰς σκέψεις καθ' ἃς ἡ Ἐκκλησία ἔχει ἐξουσίαν νὰ ρυθμίζη τινὰς ἀνωμαλίας εἰς τὰς μνήμας τῶν ἁγίων «πρὸς τὸ συμφέρον τοῦ πληρώματος τῆς Ἐκκλησίας» καταλήγει: «Ἀσφαλῶς ὅμως οὐδὲν εἶναι δυνατὸν νὰ λεχθῆ ὅτι γίνεται πρὸς ὠφέλειαν, ἐφ' ὅσον συνδιάζεται μὲ σκανδαλισμὸν τῆς συνειδήσεως τῶν πιστῶν» (σ. 32).

Τὰ ἀνωτέρω καταδικάζουν σαφῶς τὰς θέσεις τοῦ «Ὁρθ. Τύπου» ὅτι δηθεν εἶναι πλάνη τῶν Παλι-
τῶν ἢ ἐπιμονὴ των εἰς τὸ νὰ δέχωνται ὅτι αἱ ἑορταὶ πρέπει νὰ τελῶνται ὑφ' ὅλων τῶν Ὁρθοδόξων ἐκ συμφώνου. (Ὁρα σχετικῶς καὶ 56ον Κανόνα τῆς ΣΤ' Οἴκουμ.).

ΤΑ ΙΑΣΙΜΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ

Ἐξετάζοντες θαθύτερον καὶ προσεκτικώτερον τὸν περὶ σχισμάτων ὀρισμὸν τοῦ Μ. Βασιλείου «σχίσματα δὲ (καλοῦμεν) τοὺς δι' αἰτίας τινὰς ἐκκλησιαστικὰς καὶ ζητήματα ἰάσιμα πρὸς ἀλλήλους διενεχθέντας», παρατηροῦμεν τὰ ἑξῆς.

Α) Τὰ ἰάσιμα ζητήματα εἶναι δυνατὸν νὰ προέρχωνται ἐκ μέρους τῶν ἀποσχιζομένων, ὡς ἔχομεν εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν Εὐσταθιανῶν, οἱ ὅποιοι ἀπέρριπτον τὸν γάμον καὶ τὴν κρεωφαγίαν. Εἰς τὴν περίπτωσιν αὐτὴν τὸ ἰάσιμον ζήτημα προεκλήθη καθαρῶς ἐξ αὐτῶν καὶ μόνον, ἐκ παρερμηνείας καὶ ἀνυπακοῆς πρὸς τὴν διδασχὴν τῆς Ἐκκλησίας, ἐνῶ ὁ «πρὸς οὓς διηνέχθησαν», ἦτοι ὁ ἐπίσκοπος, Σύνοδος κ.λπ. τυγχάνει ἀμέτοχος πάσης εὐθύνης καὶ διὰ τὴν γένεσιν τοῦ ἰασίμου ζητήματος καὶ διὰ τὴν ἐν συνεχείᾳ ἔνεκα τούτου ἀπόσχισιν τῶν Εὐσταθιανῶν ἐκ τῆς ἐνότητος τῆς Ἐκκλησίας.

Β) Ἐχομεν ὅμως περίπτωσιν ὅπου τὸ ἰάσιμον ζήτημα τὸ δημιουργεῖ ὁ ἐπίσκοπος (σύνοδος), θεθαίως οὐχὶ ἀκρίτως ἢ ἀντικανονικῶς ἐνεργῶν, ἀλλὰ διὰ ποιμαντικῆς προνοίας ἐπαινετῆς ἐπιχειρῶν νὰ διασώσῃ τμῆμα ἀσθενὲς τοῦ ποιμνίου του, ὅτε πιστοὶ τινες μὴ ἐρμηνεύοντες ὀρθῶς τὴν ἄνωτέρω ἐνεργείαν του (ἢ ὅποια πιθανὸν γράμματι καὶ τύπῳ νὰ φαίνεται καινοτόμος καὶ ἀντιπαραδοσιακῆ,

τῇ δὲ οὐσίᾳ νὰ εὕρισκεται ἀνένοχος καὶ ἐπαινετὴ) ἀποσχίζονται τῆς κοινωνίας του.

Τοιαύτην περίπτωσιν κλασικὴν ἔχομεν ἐκ μὲν τῆς ἀρχαίας Ἐκκλησίας τὸ σχίσμα τῶν Καθαρῶν, οἱ ὅποιοι δὲν ἐδέχοντο εἰς κοινωνίαν τοὺς διγάμους καὶ πεπτωκότας, ἐκ δὲ τῆς νεωτέρας τὸ σχίσμα τῶν Παλαιοπίστων τῆς Ρωσίας, ἀρνηθέντων ὀρθᾶς καὶ ἐπιβαλλομένης λειτουργικᾶς μεταρρυθμίσεις τῆς Ἐκκλησίας των. Ἀμφότεροι, Καθαροὶ καὶ Παλαιόπιστοι, καίτοι ἐπεθύμουν τὴν διακράτησιν τῶν παραδεδομένων ἐν τούτοις κατεδικάσθησαν, καθ' ὅσον ἐπρόκειτο περὶ ἀναγκαίας καὶ ἐπιβαλλομένης ἀνανεώσεως καὶ οὐχὶ καινοτόμου καὶ ἀξιοκατακρίτου ἐνεργείας τῆς Ἐκκλησίας των. Ἐννοεῖται ὅτι πρὸ τῆς ἀλλαγῆς θὰ πρέπη νὰ ἔχουν ἐξαντληθῆ ὅλα τὰ μέσα πρὸς σχετικὴν προετοιμασίαν τοῦ Ποιμνίου καὶ ἀποφυγὴν οὕτω σκανδαλισμοῦ του. Δυστυχῶς εἰς τὴν περίπτωσιν τῶν Παλαιοπίστων δὲν ἐτηρήθη ἡ ἀνωτέρω ποιμαντικὴ πρόνοια.

Γ) Ὑπάρχει ὅμως καὶ ἕτερα περίπτωσις καθ' ἣν τὸ ἰασίμον ζήτημα δημιουργεῖ καὶ πάλιν ὁ ἐπίσκοπος (ἢ Ἐκκλησία), ἀλλὰ τυγχάνει ὄντως μικρὸν καὶ δυνάμενον νὰ θεραπευθῆ. Ἐχομεν δηλ. τὴν περίπτωσιν τῶν προσωπικῶν ἁμαρτιῶν καὶ παραβάσεων τοῦ ἐπισκόπου («ἐγκληματικαὶ αἰτιάσεις») διὰ τὰς ὁποίας δὲν ἐπιτρέπεται ὁ πιστὸς νὰ ἀποσχίζεται, ἀλλὰ νὰ ἐνεργῆ σεμνῶς καὶ ἱεραρχικῶς, εἰς τρόπον ὥστε νὰ προληφθῆ τὸ μείζον σκάνδαλον. Ἦτοι εἰς τὴν παροῦσαν περίπτωσιν καίτοι ὁ ἐπίσκοπος τυγχάνει ἢ πηγὴ καὶ τὸ αἷτιον τοῦ ἰασίμου ζητήμα-

τος, ἐν τούτοις λόγω τῆς ἰδιωτικῆς φύσεως τῆς παραβάσεως ὁ ἀποσχιζόμενος τούτου κρίνεται ἔνοχος δημιουργίας σχίσματος, ἀνεξαρτήτως ἂν καὶ ὁ δημιουργὸς τοῦ ἰασίμου ζητήματος θὰ δώσει λόγον φοβερὸν εἰς τὸν Θεόν.

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω προκειμένου ὅπως κατατάξωμεν εἰς τὴν ὀρθὴν αὐτοῦ θέσιν τὸ δημιουργηθὲν *de facto* σχίσμα μεταξὺ Γ.Ο.Χ καὶ Νεοημερολογιτῶν, ἀνάγκη ὅπως γνωρίσωμεν πλὴν τῶν ἀνωτέρω καὶ τὴν σχετικὴν περὶ σχισμάτων διδαχὴν τῶν ἱερῶν Κανόνων καὶ τῆς Παραδόσεως γενικῶς τῆς Ὁρθοδοξίας, ὥστε ἡ τελικὴ ἡμῶν κρίσις νὰ εἶναι τὸ δυνατὸν πλέον σύμφωνος πρὸς τὴν σεβασμίαν πράξιν τῆς ἀρχαιότητος.

ΤΑ ΕΠΙΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΕΠΑΙΝΕΤΑ ΣΧΙΣΜΑΤΑ

Κατόπιν τῶν ὄσων ἐλέχθησαν ἀνωτέρω γεννᾶται τὸ ἐρώτημα: μόνον ἰάσιμα ζητήματα εἶναι δυνατὸν νὰ προκαλέσῃ ὁ ἐπίσκοπος, σύνοδος, κ.λπ.; Ἄσφαλῶς ὄχι, ὅπως καὶ οἱ ποιμαινόμενοι πολλάκις δὲν δημιουργοῦν μόνον ἰάσιμα ἀλλὰ καὶ δεινὰς αἵρέσεις. Τίνι τρόπῳ λοιπὸν εἶναι δυνατὸν ὁ ἐπίσκοπος νὰ γίνῃ δημιουργὸς μὴ ἰασίμου ζητήματος ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ; Ἀπλούστατα, ὅταν κηρύξῃ ἢ πράξῃ τι δημοσίᾳ τὸ ὁποῖον προσβάλλει καιρίως τὴν εὐσεβείαν καὶ δικαιοσύνην, συμφώνως πρὸς τὸν 31ον Ἀποστολικόν, γράφοντα: «Εἴ τις πρεσβύτερος, καταφρονήσας τοῦ ἰδίου ἐπισκόπου, χωρὶς συναγάγει, καὶ θυσιαστήριον ἕτερον πῆξει, μηδὲν κατεγνωκὼς τοῦ ἐπισκόπου ἐν εὐσεβείᾳ καὶ δικαιοσύνῃ («ταυτὸν εἰπεῖν, χωρὶς νὰ γνωρίσῃ αὐτὸν πὼς εἶναι φανερὰ αἰρετικὸς ἢ ἄδικος» ἰ. Νικόδημος), καθαιρείσθω ὡς φίλαρχος...».

Ἐρμηνεύων ὁ Ζωναρᾶς τὸν ὄρον «δικαιοσύνην» γράφει: «παρὰ τὸ καθῆκον καὶ δίκαιον» (Σ, Β, 40) ὁ δὲ Βλάσταρης ὡς χαρακτηριστικὰ τῆς δικαιοσύνης θεωρεῖ: «τὸ κοσμίως ζῆν, ἄλλον μὴ θλόπτειν». (Σ, ΣΤ, 213). Συνεπῶς οὐ μόνον δι' αἵρεσιν, ἀλλὰ καὶ διὰ πᾶσαν «παρὰ τὸ καθῆκον καὶ τὸ δίκαιον» πράξιν τοῦ ἐπισκόπου ὁ ὑπ' αὐτὸν κληρὸς καὶ λαὸς δύναται νὰ διακόψῃ τὴν μετ' αὐτοῦ κοινωνίαν, συμφώνως πρὸς τὸν ἀνωτέρω Κανόνα. Διὰ τὰς προσωπικὰς τοῦ ἐπισκόπου ἁμαρτίας, ὡς ἐπίσης καὶ τὰς τῶν Κανόνων ἰδιωτικὰς ἀθετήσεις ἐδέχθημεν ὅτι

δέν πρέπει νά δημιουργῶνται σχίσματα. Ἐνταῦθα ὁμοῦς ὁ Κανὼν ἀναφέρεται εἰς αἵρεσιν καὶ ἀδικίαν, ἤτοι πτώσεις μὴ περιοριζομένας εἰς τὸν ἁμαρτάνοντα ἐπίσκοπον ἀλλὰ προσβαλλούσας, ἐφ' ἑνὸς μὲν τὴν διδασκαλίαν τῆς Ἐκκλησίας, ἀφ' ἑτέρου δὲ τὸ δίκαιον τοῦ ὑπ' αὐτὸν ποιμαινομένου λαοῦ. Καὶ τὸ μὲν γράμμα τοῦ Κανόνος τελευτᾷ ἐνταῦθα, τὸ πνεῦμα ὁμοῦς αὐτοῦ προχωρεῖ περαιτέρω. Διότι ἐάν τὸ δίκαιον τοῦ ποιμνίου προσβαλλόμενον δημιουργεῖ λόγον διαστάσεως πρὸς τὸν ποιμένα του, πῶς δὲν θὰ συμβῆ τὸ αὐτό, ὅταν ὁ ἐπίσκοπος δημοσίᾳ κηρύττῃ τὴν καταφρόνησιν καὶ ἀθέτησιν γραπτῆς ἢ ἀγράφου παραδόσεως; Μήπως δὲν περιέχεται εἰς τὸ καθῆκον του καὶ τὰς ἀναληφθείσας κατὰ τὴν ἐπισκοπικὴν του ὀρκωμοσίαν ὑποχρεώσεις τὸ τηρεῖν πάσας τὰς Ἀποστολικὰς καὶ Ἐκκλησιαστικὰς Διατάξεις καὶ Κανόνας, ἐγγράφους καὶ ἀγράφους κατὰ τὸ Ἀποστολικόν: «στήκετε καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις» ὅπερ συμπληροῦσα ἀργότερον ἡ Ἐκκλησία μετεποίησεν εἰς τό: «Εἴ τις πᾶσαν ἔγγραφον ἢ ἀγραφον παράδοσιν ἀθετεῖ, ἀνάθεμα»;

Τὸ αὐτὸ πρὸς τὸν 30ὸν Ἀπ. Καν. παρατηροῦμεν νά διαγράφεται καὶ ὑπὸ τῶν ΙΓ' καὶ ΙΔ' Κανόνων τῆς Πρωτοδευτέρας Συνόδου τοῦ 861. Κατ' αὐτοὺς πᾶσα διακοπὴ κοινωνίας τοῦ κατωτέρου κληρικοῦ πρὸς τὸν ἀνώτερόν του τιμωρεῖται αὐστηρῶς, ὑπὸ τὴν προϋποθέσιν βεβαίως ὅτι οἱ προϊστάμενοι δὲν τυγχάνουν «ἀσεβεῖς ἢ ἀδικοὶ» κατὰ τὸν λα' Ἀπ. Κανόνα, ἡ δὲ ἀπόσχισις τῶν ὑφισταμένων ἐγένετο «διὰ μόνον τὸ λαληθῆναί τινα ἴσως ἐγκληματικὰ κατ' αὐτῶν» (Βαλσαμών, Σ, Β, 690). Ἐγκληματικὰ δὲ αἰτιάματα ἢ αἰτιάσεις θεωροῦν καὶ ὁ Ζωναρᾶς καὶ ὁ Βαλσαμών «τὴν ἱεροσυλίαν, σιμωνίαν, πορνείαν» καὶ γενικώτερον τὰς τῶν «Κανόνων ἀθετήσεις», αἵτινες δέον νά νοοῦνται πάντοτε ὡς προσωπικαὶ παραβάσεις καὶ οὐχὶ ὡς ἐπ' Ἐκκλησί-

ας ἀθέτησις ἢ καταφρόνησις τῶν Κανονικῶν Διατάξεων καὶ Παραδόσεων τῆς Ἐκκλησίας.

Συμπληροῦσα δὲ ἡ ἀνωτέρω σύνοδος τοὺς ΙΓ΄ καὶ ΙΔ΄ Κανόνας αὐτῆς ἔρχεται διὰ τοῦ ΙΕ΄ Κανόνος τῆς ν΄ ἀναφέρει σαφῶς καὶ θετικῶς (καθόσον τὰ ἀνωτέρω λεχθέντα περὶ «ἐγκληματικῶν αἰτιαμάτων») τυγχάνουν φράσεις τῶν ἐρμηνευτῶν καὶ οὐχὶ τῶν Κανόνων) εἰς ποίαν περίπτωσιν ὁ ἀποσχιζόμενος οὐ μόνον δὲν τιμωρεῖται, ἀλλ' ἀντιθέτως τυγχάνει καὶ ἐπαίνου ἄξιος. Ὡς τοιαύτην δὲ θεωρεῖ τὴν περίπτωσιν κηρύξεως αἰρέσεως ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου γυμνῇ τῇ κεφαλῇ, ἦτοι φανερῶς καὶ δημοσίᾳ.

Οἱ πατέρες ὅμως τῆς ΑΒ΄ Συνόδου λέγοντες αἵρεσιν εἰς τὸν ἀνωτέρω ΙΕ΄ Κανόνα ἡνόουν τὴν συνήθη σήμερον ἔννοιαν τοῦ ὅρου, ἦτοι τὴν διαστροφὴν τῶν δογμάτων καὶ μόνον, ἢ κάτι εὐρύτερον; Πρὸς τοῦτο δύναται νὰ μᾶς βοηθήσῃ πολὺ ὁ Δ΄ Κανὼν τῆς αὐτῆς Συνόδου ἔνθα δις ἀναφέρεται ἡ λέξις αἵρεσις δηλοῦσα τὴν εἰκονομαχίαν. Ἐὰν ὅμως ἀναλογισθῶμεν ὅτι ἡ εἰκονομαχία κυρίως καὶ κατὰ θάσιν ἦτο ἀνατροπὴ τῶν τύπων τῆς εὐσεβείας τε καὶ λατρείας, ὡς ἐπίσης καὶ τοῦ τῆς Ἐκκλησίας πολιτεύματος, τὰ ὁποῖα διασώζονται καὶ ἐκφράζονται εἰς τοὺς ἱεροὺς Κανόνας καὶ τὴν Παράδοσιν γενικῶς τῆς Ὁρθοδοξίας, τότε δικαίως ἡ ἔννοια τῆς λέξεως πρέπει νὰ περιλάβῃ ἐν τῇ ἐρμηνείᾳ τῆς καὶ τὰς Ἱερὰς Παραδόσεις. Διὰ τοῦτο ἄλλως τε ἡ Ἐκκλησία παραπέμπει εἰς τὸ ἀνάθεμα παρομοίως αἵρετικούς καὶ καταφρονητὰς τῶν Παραδόσεων τῆς, γνωρίζουσα καλῶς ὅτι πᾶσα ἀθέτησις ἢ καταφρόνησις αὐτῶν προσβάλλει εἰς τὰ καίρια τὸ κήρυγμα τῆς σωτηρίας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς Χάριτος. «Τοὺς οὖν τολμῶντας ἑτέρως φρονεῖν ἢ διδάσκειν», λέγει ἡ Ζ΄ Οἰκουμενικὴ, «ἢ κατὰ τοὺς

ἐναγεῖς αἰρετικούς τὰς ἐκκλησιαστικὰς παραδόσεις ἀθετεῖν καὶ καινοτομίαν τινὰ ἐπινοεῖν... καθαιρεῖσθαι προστάσσομεν» (Ὁρος Ζ' Οἰκ.). Ἦτοι ὑπὸ τῆς Συνόδου χαρακτηρίζονται καὶ οἱ καταφρονηταὶ τῶν ἱερῶν Παραδόσεων ὡς αἰ ρ ε ι κ ο ῖ, τῆς καινοτομίας ἐνταῦθα νοουμένης ὡς παρὰ πάντα ποιμαντικὸν λόγον γενομένης καὶ συνεπῶς μὴ ὑπαγομένης εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ἀληθοῦς καὶ ἐπιβαλλομένης ἀνανεώσεως κ.λπ.

Καὶ διὰ μὲν τὰς Ἀποστολικὰς Παραδόσεις οὐδεὶς ἀσφαλῶς θ' ἀντέλεγεν ὅτι καταπατούμεναι προκαλοῦν δίκαιον λόγον διακοπῆς κοινωνίας τοῦ ποιμνίου πρὸς τοὺς καταφρονητὰς αὐτῶν· θὰ ἠδυνάμεθα ὅμως νὰ ἰσχυρισθῶμεν τὸ αὐτὸ καὶ διὰ τὰς λοιπὰς, ἤτοι τὰς Ἐκκλησιαστικὰς παραδόσεις; Ἀσφαλῶς ναί, καθ' ὅσον αὐταὶ ἐνῶ δύνανται ν' ἀνανεοῦνται πρὸς τὸ ἐκόστοτε ποιμαντικὸν συμφέρον τοῦ πληρώματος, οὐδέποτε ὅμως καὶ νὰ ἀθετῶνται.

Συνεπῶς αὐτὸ ποὺ ἠθέλησε νὰ εἴπη ὁ 31ος Ἀπ. Κανὼν διὰ τοῦ ὅρου: «εὐσέβεια καὶ δικαιοσύνη» δυνάμεθα κάλλιστα νὰ ἰσχυρισθῶμεν ὅτι περιέχεται εἰς τὴν λέξιν αἵρεσις τοῦ ΙΕ' Κανόνος, τῆς ΑΒ' Συνόδου, συμφώνως πρὸς τ' ἄνωτέρω. Δὲν πρέπει ἄλλως τε νὰ λησιμονῶμεν ὅτι «Οἱ ἱεροὶ Κανόνες δὲν ἀποτελοῦν αὐθύπαρκτον, ἀνεξάρτητον καὶ αὐτάρκες τμήμα τῶν πηγῶν τῆς Ἀποκαλύψεως, ἀλλ' ἐντάσσονται ὀργανικῶς εἰς τὴν καθ' ὅλου Ἱερὰν Παράδοσιν τῆς Ἐκκλησίας, ἐρμηνεύουν τὴν Ἀγίαν Γραφήν καὶ ἐρμηνεύονται δι' αὐτῆς καὶ διὰ τῆς ἀναφορᾶς εἰς τὴν καθ' ὅλου Ἱερὰν Παράδοσιν». Καὶ ἡ ἐν προκειμένῳ πρᾶξις τῆς Ἐκκλησίας μᾶς διδάσκει ὅτι τὰ πιστὰ τέκνα αὐτῆς (Ἐκκλησίας) ἠγωνίσθησαν οὐ μόνον ὑπὲρ δογμάτων ἀλλ' ἐξ Ἰσου καὶ ὑπὲρ τῶν Παραδόσεων ὡσάκις αὐταὶ κατεφρονοῦντο ὑπὸ τῶν

ποικίλων ἀσεβῶν διὰ μέσου τῶν αἰῶνων.

Ὁ ἅγιος Νικόδημος εἶναι σαφέστατος ἐν προκειμένῳ. «Ὁ χρόνος δὲν θέλει μὲ φθάσει, γράφει, εἰς τὸ νὰ ἀπαριθμῶ μύρια παραδείγματα τόσων καὶ τόσων ἁγίων οἵτινες ἐκακοπάθησαν καὶ ἀπέθανον διὰ τοὺς ἐκκλησιαστικούς Θεσμούς καὶ Κανόνας». (Περὶ τῆς συνεχοῦς Μεταλήψεως, σελ. 108, ἔκδ. 1962).

Συνεχίζων δὲ ὁ καθηγητῆς Φειδᾶς σημειοῖ ἐπιτυχῶς: «Τὸ πνεῦμα καὶ τὸ βούλημα τοῦ Κανόνος δέον ν' ἀποδοθῆ διὰ θετικῆς διατυπώσεως καὶ οὐχὶ διὰ κατὰ γράμμα ἐρμηνείας αὐτοῦ». (Ἱστορικοκανονικά... ἐρμηνείας τῶν ἱερῶν Κανόνων» Ἀθήναι 1972, σ. 52 - 3).

Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω πᾶσα ἐμμονὴ εἰς μίαν τοῦ γράμματος καὶ μόνον ἐρμηνείαν τῆς λέξεως αἵρεσις τοῦ ΙΕ' Κανόνος τῆς ΑΒ' Συνόδου ἐν ἀδιαφορίᾳ πρὸς τὸ πνεῦμα αὐτοῦ καὶ τὴν καθόλου πρᾶξιν τῆς Ἐκκλησίας, θὰ μᾶς ὠδήγει εἰς τὸ σημεῖον νὰ δεχθῶμεν, ὅτι διὰ πᾶσαν καταφρόνησιν καὶ ἀθέτησιν τῶν ἱερῶν Παραδόσεων ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου, ὁ ὑπ' αὐτὸν κληρὸς καὶ λαὸς δὲν δύναται νὰ διακόψῃ τὴν μετ' αὐτοῦ κοινωνίαν, ἔστω καὶ ἂν οὗτος κατήργει τὰς ἱεράς εἰκόνας, τὰ κωλύματα τοῦ γάμου, τὸν Μοναχισμόν, τὰς νηστείας, τὸ τῆς λατρείας κοινὸν καὶ ὠρισμένον, κ.λπ. Ποῖος ὅμως θὰ ἠδύνατο νὰ ἰσχυρισθῆ ταῦτα χωρὶς νὰ καταστήσῃ Προτεστάντης;...

ΤΕΛΙΚΑΙ ΚΡΙΣΕΙΣ

Μετὰ ἀπὸ τὰ ἀνωτέρω γεννᾶται τὸ τελικὸν ἐρώτημα: Τὰ ἀποτελέσματα ποὺ προεκλήθησαν διὰ τῆς ἡμερολογιακῆς καινοτομίας δύνανται νὰ θεωρηθοῦν ὡς ἰάσιμόν τι ζήτημα καὶ συνεπῶς μὴ ἐπιτρέπων τὴν ἀπόσχισιν τοῦ ποιμνίου ἐκ τῶν δημιουργῶν του, ἢ ἀντιθέτως ἐπεβάλλετο ἡ ἀπόσχισις αὐτῆ συμφώνως πρὸς τὰ ἀναφερθέντα; Ἐπιθυμοῦντες νὰ μηδενίσετε τὰ ἀποτελέσματα ταῦτα γράφετε: «Τὸ ἑορτολόγιόν μας, τὸ ἔχομεν τονίσει, εἶναι μία παράδοσις ἐκκλησιαστικὴ. Εἶναι ὅρια ἃ ἔθεντο οἱ Πατέρες, ποὺ δὲν πρέπει νὰ μεταίρωνται, καὶ δὲν μεταίρονται. Καὶ εἰς ἐπιθεθαίωσιν ἐρωτῶμεν: μὲ τόλμην, θάρρος καὶ θράσος: Ποία, ἔστω καὶ μία, ἑορτὴ μετήρθη; Ποία κατηργήθη; Ποία ἔπαυσε ὑπάρχουσα; Οὐδεμία, οὐδέποτε».

Οἱ ἀνωτέρω λόγοι σας ἀποτελοῦν κατάκριτον μετάθεσιν τοῦ θέματος, καθόσον σικοπὸς τοῦ ἑορτολογίου δὲν εἶναι μόνον νὰ ὑποδεικνύη τοῖς πιστοῖς τὰς ἑορτάς τοῦ ἐνιαυσίου κύκλου τῆς Ἐκκλησίας ρυθμίζον οὕτω καὶ τὰς συναφεῖς πρὸς αὐτάς νηστείας καὶ λοιπὰς ἐκδηλώσεις τῶν πιστῶν, ἀλλὰ νὰ ἐπιτυγχάνεται δι' αὐτοῦ καὶ ἡ ΑΠΟ ΚΟΙΝΟΥ ἐπιτέλεσις πάντων τῶν ἀνωτέρω πράξεων, ὡς σαφῶς ὑπεστήριξε καὶ ἡ Εἰσήγησις τῆς Ἑλλαδικῆς Ἐκκλησίας! Μὴ ἐπιτυγχανομένου τούτου, ἦτοι ὁ ἐκ συμφώνου ἑορτασμός, ἔχομεν καθαρὰν κατάλυσιν κατὰ 50%, τοῦλάχιστον, τῆς ἱερᾶς παραδόσεως τοῦ ἑορτολογίου! Διότι, ὅταν αὐτὸ τὸ ἐκ συμφώνου δὲν κατορθοῦται, καὶ μάλιστα κατὰ τὰς μεγάλας

έορτάς, τότε τὰ έξωτερικά γνωρίσματα τῆς Μιᾶς ἁγίας Ἐκκλησίας καταστρέφονται, καί ἡ Ἐκκλησία, ὁ τύπος τῆς ἄνω Βασιλείας, ἐμφανίζει τὴν εἰκόνα ἀκαταστασίας καὶ ἀταξίας, ὅπερ οὐκ ἔστιν ἀπὸ Θεοῦ καὶ συνεπῶς οὐδὲ εὐάρεστον εἰς αὐτὸν καὶ τὴν θριαμβεύουσαν Ἐκκλησίαν, τὴν θεσιμοθετήσασαν καὶ βιώσασαν τὴν ἄνωτέρω εὐταξίαν.

Διὰ τοῦτο ἀκριθῶς ἡ ἡμερολογιακὴ καινοτομία τοῦ 1924 τυγχάνει ἐνέργεια λίαν συγγενῆς πρὸς τὴν εἰκονομαχικὴν μεταρρύθμισιν, ἡ ὁποία προφάσει μιᾶς καθαρωτέρας - πνευματικωτέρας λατρείας ἐπεχείρησε τὴν κατάλυσιν τῶν παραδεδομένων! Οὕτω καὶ ἐνταῦθα προφάσει μιᾶς ἀκριθεστέρως χρονομετρικῆς ἀκριθείας, τῇ δὲ οὐσίᾳ ἐκ κακοδόξου διαθέσεως ἐνώσεως μετὰ τῶν αἰρετικῶν τῆς Δύσεως (τοὺς ὁποίους μόλις πρὸ τριετίας ἐπισήμως ἐχαρακτήρισαν «συγκληρονόμους τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ» ἀναγνωρίσαντες καὶ τὰς χειροτονίας τῶν Ἀγγλικανῶν ἀκριθῶς ὀλίγον πρὸ τοῦ συνεδρίου (1922), καὶ ὅτε ἀκριθῶς, ὁ ἑλληνικὸς κόσμος ἐθρήνει διὰ τὴν Μικρασιατικὴν καταστροφήν), ἡ Ἑλλαδικὴ Ἐκκλησία τῇ συνεργασίᾳ τοῦ Οἰκ. Πατριαρχείου κατέλυε αἰωνόβιον τάξιν ἐν τῷ ἱερῷ θεσμῷ τῆς λατρείας ἐπὶ πανορθόδοξου πεδίου!!

Καὶ μόνον τὸν συνεορτασμὸν μιᾶς ἑορτῆς ἐὰν κατέλυε τὸ ἄνωτέρω κακόδοξον συνέδριον καὶ πάλιν δὲν ἔπρεπε νὰ γίνῃ τοῦτο ἀσπαστὸν ὑπὸ τῶν πιστῶν (καὶ κατὰ κύριον λόγον τῶν πιστῶν τοῦ Ἑλλαδικοῦ κλίματος ὡς καὶ τοῦ Πατριαρχικοῦ τοιούτου, ἀφοῦ πρωταγωνισταὶ τῆς καινοτομίας ἐτύγχανεν ἡ ξυνωρίς Μεταξάκη - Παπαδοπούλου) ἕνεκα τῶν ἁμαρτωλῶν προθέσεων του. Συνεπῶς ἡ ἀντίδρασις τῆς ὀρθοδόξου συνειδήσεως ἕνεκα τῶν ἐν ἔτει 1924 καινοτομηθέντων τυγχάνει λίαν ἐπαινετὴ καὶ ὑπὸ τῶν ἱερῶν Κανόνων καὶ τῆς

πράξεως τῆς Ἐκκλησίας πλήρως
καλυπτομένη.

Καὶ διὰ τὰ γίνωμεν πιὸ συγκεκριμένοι ἀναφο-
ρικῶς πρὸς τοὺς καταχθονίους σκοποὺς τοῦ δῆθεν
«πανορθοδόξου» συνεδρίου τοῦ 1923 ἀναφέρομεν τὰ
ἐξῆς ἐκ τῶν Πρακτικῶν του. Κατὰ μίαν τῶν συνε-
δριῶν του ἐνεφανίσθη ὄλως ξαφνικῶς ὁ ἀγγλικανὸς
ἐπίσκοπος *CORE*, εἰδικὸς ἐπὶ τῶν θεμάτων τῶν ἀ-
νατολικῶν Ἐκκλησιῶν, ὅστις εἶπε τὰ ἐξῆς φοθερὰ
μεταξὺ τῶν ἄλλων: «...τὸ δεύτερο θέλημα (πρὸς τὴν
ἔνωσιν) θὰ μᾶς κάμη τὸ ἡμερολογιακὸν ζήτημα, τὸ
ὁποῖον θὰ μᾶς φέρη εἰς τὸν συνεορτασμὸν τῶν ἑορ-
τῶν... Χθὲς ἐπέδωκα εἰς τὴν Ὑμετέρα Παναγιότητα
δύο ἔγγραφα: τὸ ἕν φέρει ὑπογραφὰς 5 χιλιάδων
ἀγγλικανῶν ἱερέων δηλούντων ὅτι δὲν εὐρίσκουσι
δυσκολίαν εἰς τὴν πλήρη ἔνωσιν... τὸ δεύτερον ἔγ-
γραφον εἶναι εἰσήγησις περὶ τῶν ὄρων τῆς ἐνώσε-
ως» (σ. 87).

Ἐρωτῶμεν: πότε συνεκεντρώθησαν αἱ
ἀνωτέρω ὑπογραφαὶ καὶ διατί; Οὐχὶ πρὸ χρόνου ἱ-
κανοῦ καὶ μάλιστα μετὰ τὴν ἀναγνώρισιν ἀμέσως
τῆς ἱερωσύνης τῶν ὑπογραψάντων μὲ σκοπὸν τὴν
ἔνωσιν μετὰ τῶν ὀρθοδόξων χρησιμοποιοιμένου τοῦ
συνεδρίου τοῦ 1923 ὡς καταλλήλου ὀργάνου πρὸς
ἐπιτυχίαν τοῦ ἀνοσίου σκοποῦ; Καὶ μόνον τὸ ἀνω-
τέρω ἀπόσπασμα εἶναι ἱκανὸν νὰ δικαιώσῃ τὸν λα-
ὸν τοῦ Θεοῦ, ὁ ὁποῖος προφητικῆ φωνῆ διεσάλπισε
ἐπὶ τῆ ἀλλαγῆ τοῦ ἡμερολογίου «μᾶς ἐφράγκεψαν»,
ἀντιδράσας ὅση αὐτῷ δύναμις κατὰ τῶν ἐξωτερι-
κῶν ἐχθρῶν τῆς Ὀρθοδοξίας ὡς καὶ τῶν ἐσωτερι-
κῶν δικτατόρων καὶ καινοτόμων ποιμένων του.

Ἐλπίζομεν ὅτι δὲν θὰ τολμήσετε νὰ χαρακτηρί-
σετε τὰ ἀνωτέρω περιγραφέντα ὡς «ἐξ ὑστέρου ἄλ-
λοθι», καθ' ὅσον ἐγένοντο ΠΡΟ τῆς ἡμερολογιακῆς
καινοτομίας, οὔτε πάλιν θὰ τὰ παραλληλίσετε μὲ
μονομερεῖς ἀντικακονικὰς ἐνεργείας τοῦ πρὸ τοῦ

1920 παρελθόντος, καθόσον αὐται ἐστεροῦντο πάσης πανορθόξου προβολῆς καὶ ἀποδοχῆς των, οὖσαι ἐντελῶς περιωρισμένοι καὶ προσωπικαί, τοῦ δὲ λαοῦ ἀγνοοῦντος ταύτας καὶ συνεπῶς οὐδόλως εὐθυνομένου διὰ τὴν μὴ ἀντίδρασίν του.

Βεβαίως κατὰ τὴν ἀντίδρασιν τῶν Παλ)τῶν ἐσημειώθησαν καὶ τινες ἐκτροπαὶ ἐκ τοῦ Κανονικοῦ δέοντος, ὀφειλόμεναι ἰδίως εἰς τοὺς πρωταγωνιστάς ἱερομονάχους καὶ μοναχοὺς τοῦ κινήματος καὶ οὐχὶ εἰς τὴν Ἱεραρχίαν αὐτοῦ ἣτις παρασυρομένη —κακῶς θεβαίως—, συνεφώνει ἐνίοτε μετ' αὐτῶν, σπουδαιοτέρα τῶν ὁποίων τυγχάνει ἢ διακήρυξις τῆς ἀπωλείας τῆς Χάριτος ἐκ τῆς καινοτομησάσης Ἐκκλησίας. Ἡ θεωρουμένη ὑφ' ὑμῶν ὡς δευτέρα σοβαρὰ ἐκτροπή των, ἥτοι ἢ μὴ κοινωνία των μετὰ τῶν διακρατησασῶν τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον τοῦλάχιστον Ἐκκλησιῶν, ἰδὲν εὐσταθεῖ, διότι, ὡς καλῶς ἀναφέρεται ἐν τῇ ἱστορίᾳ τοῦ κινήματός των, πολλάκις ἐζήτησαν τὴν μετ' αὐτῶν κοινωνίαν —ὥστε συγκροτοῦντες σύνοδον νὰ διευθετηθῇ ἢ γεννηθεῖσα ἄνωμαλία καὶ ἀντικανονικότης— χωρὶς ὅμως νὰ τὸ ἐπιτύχουν, μιὰ καὶ αὐταὶ προετίμων τὴν μετὰ τῶν καινοτόμων κοινωνίαν καὶ οὐχὶ τὴν τῶν ἀδυνάτων κατὰ κόσμον Παλ)τῶν!

Συνεπῶς ἐν συμπερασματικῇ σημειοῦμεν ὅτι αὐτὸ ὅπερ δικαιοῖ τὸν ἱερὸν ἀγῶνα τῶν Παλ)τῶν Ἑλλάδος δὲν εἶναι οὐδὲν ἕτερον, εἰμὴ ἢ μονομερῆς ἀφ' ἐνὸς ἀλλαγὴ τοῦ ἡμερολογίου, καὶ οἱ σφόδρα διαβλητοί, ἀφ' ἑτέρου, σκοποὶ τοῦ συνεδρίου τοῦ 1923, δι' οὗ αἱ ἀντορθόδοξοι δυνάμεις, —ἐσωτερικαὶ καὶ ἐξωτερικαὶ— ἠθέλησαν νὰ ἐπιτύχουν ἢ μᾶλλον ν' ἀρχίσουν τὴν ἔνωσιν τοῦ ψεύδους μετὰ τῆς ἀληθείας. Διὰ τοῦτο ἀκριβῶς καὶ χαρακτηριστικῶς τὸ δημιουργηθὲν σχίσμα τῶν Παλ)τῶν ὡς ἐπαινετόν, συμφώνως πρὸς τὸν ΙΕ' τῆς ΑΒ' συνόδου καὶ τὸ πατερικόν: «ἔστι σχισθῆναι καλῶς

καὶ ὁμοιοῦσαι κακῶς», τὴν δὲ Ἑλλαδικὴν Ἐκκλησίαν ὡς κυρίως ὑπεύθυνον διὰ τὴν δημιουργίαν οὐ μόνον τοῦ ἀνωτέρω σχίσματος, ἀλλὰ καὶ τῆς διασπάσεως τῆς λειτουργικῆς ἐνότητος τῆς καθόλου Ὁρθοδοξίας, πρᾶγμα ὅπερ κατέστησε ταύτην «δυναμει σχισματικὴν» ἀπέναντι τῶν διακρατησασῶν τὸ παλαιὸν ἡμερολόγιον Ἐκκλησιῶν.

Ὡς δὲ σαφῶς ἀποδεικνύουν τὰ ἐπακολουθήσαντα γεγονότα ὁ ἱερός ἀγὼν τῶν ΓΟΧ ἐδικαιώθη πλήρως, καθόσον φανέντες πιστοὶ εἰς τὰ ὀλίγα εὐρέθησαν πιστοὶ καὶ εἰς τὰ πολλά, τὴν σημερινὴν δηλαδὴ κηρυττομένην καιοδοξίαν, δι' ἧς ἀπεμπολεῖται ὁ κόσμος τῆς Ὁρθοδοξίας καὶ καθαίρονται μετὰ πάσης ἀναιδεΐας ὄρια αἰώνια ἃ ἔθεντο οἱ πατέρες ἡμῶν.

Σχετικῶς ὅμως μὲ τὴν σημερινὴν ἡγεσίαν τοῦ ἀγῶνος τῶν Παλ) τῶν εἴμεθα ὑποχρεωμένοι νὰ ἐπαναλάβωμεν καὶ ἐκ τῆς θέσεως ταύτης, ὅτι διαφοροῦμεν πλήρως πρὸς τὴν τακτικὴν ποῦ ἀκολουθεῖ αὕτη αὐξάνουσα ἀντὶ νὰ ἐλαττώνη τὰ τοῦ παρελθόντος λάθη, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν πλήρη ταπείνωσιν τοῦ ἱεροῦ ἀγῶνος τῶν Παλαιοημερολογιτῶν. Εὐχῆς ἔργον θὰ ἦτο ἡ πλήρης ἀντικατάστασις της, ἀλλὰ περὶ τούτου τὸν λόγον ἔχουν οἱ ἀριστεῖς καὶ παλαίμαχοι τῆς ἡρωϊκῆς Ἐκκλησίας των, καὶ ὅσοι ἐκ τῶν κληρικῶν της διαθέτοντες κύρος, παρρησίαν καὶ πόνον διὰ τὴν πτώσιν τῆς Ἐκκλησίας των ἐπιθυμοῦν τὴν ἐπανόρθωσιν αὐτῆς.

Εὐχαριστῶν διὰ τὴν φιλοξενίαν
διατελῶ προσηκόντως

ΘΕΟΔΩΡΗΤΟΣ Μοναχός

Ἰούνιος 1976

Ἰ. Σκήτη Ἁγίας Ἀννης
ΑΓΙΟΝ ΟΡΟΣ.